

GRUP D'ANELLAMENT

COM ES LA CUA DELS OCELLS?

A finals del 1985 vàrem anellar a Osona tres ocells insòlits: tres pinsans, (fringilla coelebs) amb tretze plomes a la cua:

FC-567- 2044783 , 23-11-85 D 7
FC- 604- 2049073 , 28-12-85 D 7
FC-1030- 2014141 , 28-11-85 E 7

Aquests ocells donàven l'impressió de tenir 13 plomes d'una manera regular, (no que, per exemple, al mudar els en quedés una d'antiga sense caure) ja que, a més de ser totes noves, el dibuix de la cua quedava perfectament lligat. Fora bé que els estudiosos del tema hi paressin atenció i agrairiem que ens fessin saber si han trobat cap irregularitat en les plomes dels ocells.

El que és més normal és que tinguin 12 plomes a la cua; de les espècies que hi han a Osona hi ha poques excepcions a n'aquesta regla:

- Totes les espècies d'ànecs, que en tenen més de 12.

- Espècies amb 14 plomes a la cua: La perdiu (*Alectoris rufa*), corimari gros (*Phalacrocorax carbo*) i el becadell comú (*Gallinago gallinago*) la subespècie *gallinago*; hi ha la subespècie de becadell delicata que en té 16.

- Espècies amb 10 plomes: Cucut (*Cuculus canorus*), Enganyapastors (*Caprimulgus europaeus*), Siboc (*Caprimulgus ruficollis*), Falciot (*Apus apus*), Puput (*Upupa epops*), Rosinyol balquer (*Cettia cetti*).

La cua d'un ocell, vista d'un troç lluny, és el conjunt de les cobertores superiors, les rectrius i les cobertores inferiors. Quan parlem d'un nombre de plomes a la cua parlem de les rectrius que normalment són les més grans. De vegades les cobertores són responsables d'algun tret molt particular; per exemple és familiar veure una polla d'aigua amb la cua aixecada exhibint un blanc llampant: aquest blanc no és de les 12 rectrius, que les té fosques per sobre i per sota, sinó que és de les cobertores inferiors. A vegades la Valona (*Tringa glareola*) o un Bernat pescaire (*Ardea cinerea*) vistos de lluny, semblen ocells de cua llarga i en realitat el que tenen llarg són les potes estirades per tenir una posició de vol còmode i que a més li serveixen de timó.

FUNCIO DE LA CUA.- En general la cua serveix de timó quan volen, es molt important per a parar-se i per aguantar l'equilibri, fins i tot quan estan parats; tammateix cada espècie la té adaptada a la seva manera: Els pigots i els respinells la tenen apropiada per repenjar-s'hi tot pujant els arbres; d'altres la tenen molt grossa i els dona una bona superfície de sustentació per planejar; fins i tot hi ha espècies, com el Pao (*Pavo cristatus*) que la estenen i la fan servir com a decorat en la parada nupcial; hi ha gent que diu que el becadell-xiula amb la cua; també amb la posició de la cua hi ha ocells que indiquen el seu estat d'ànim...

COM ES LA CUA DELS OCELLS.-

a) Per la textura

- Dura. Ex: Els pigots
- Normal. Ex: Els túrdids
- Tova. Ex: La dels rapinyaires nocturns

b) Pel color

- Un sol color
 - Blanc.
Ex: Gavina (*Larus ridibundus*)
 - Gris.
Ex: Bernat pescaire (*Ardea cinerea*)
 - Blau.
Ex: Blauet (*Alcedo atthis*)
 - Marró.
Ex: Tort (*Turdus philomelos*)
 - Vermell.
Ex: Perdiu (*Alectoris rufa*)
 - Negre
Ex: Merla (*Turdus merula*)
- més d'un color
 - Amb dibuix.
Ex: Mussol (*Athene noctua*)
 - Ratlles transversals.
Ex: Àguila cuabarrada (*Hieraaetus fasciatus*)
 - Ratlles longitudinals
Ex: Botxi (*Lanius excubitor*)

c) Pel tamany relatiu a l'ocell

- Molt curta (gairebé inexistent)
Ex: Cabusset (*Tachibaptus ruficollis*)
- Curta. Ex: Guatlla (*Coturnix coturnix*)
- Normal. Ex: Pardal (*Passer domesticus*)
- Llarga. Ex: Garsa (*Pica pica*)

d) Per la forma

.../...

-molt forquillada (les externes molt més llargues que les altres).

Ex: Oraneta (*Hirundo rústica*)

-escotades (les externes són més llargues que les altres).

Ex: Oraneta cuablanca (*Delichon urbica*)

- Cuadrada (totes són aprox. igual) (x)

Ex: Cruixidell (*Miliaria calandra*)

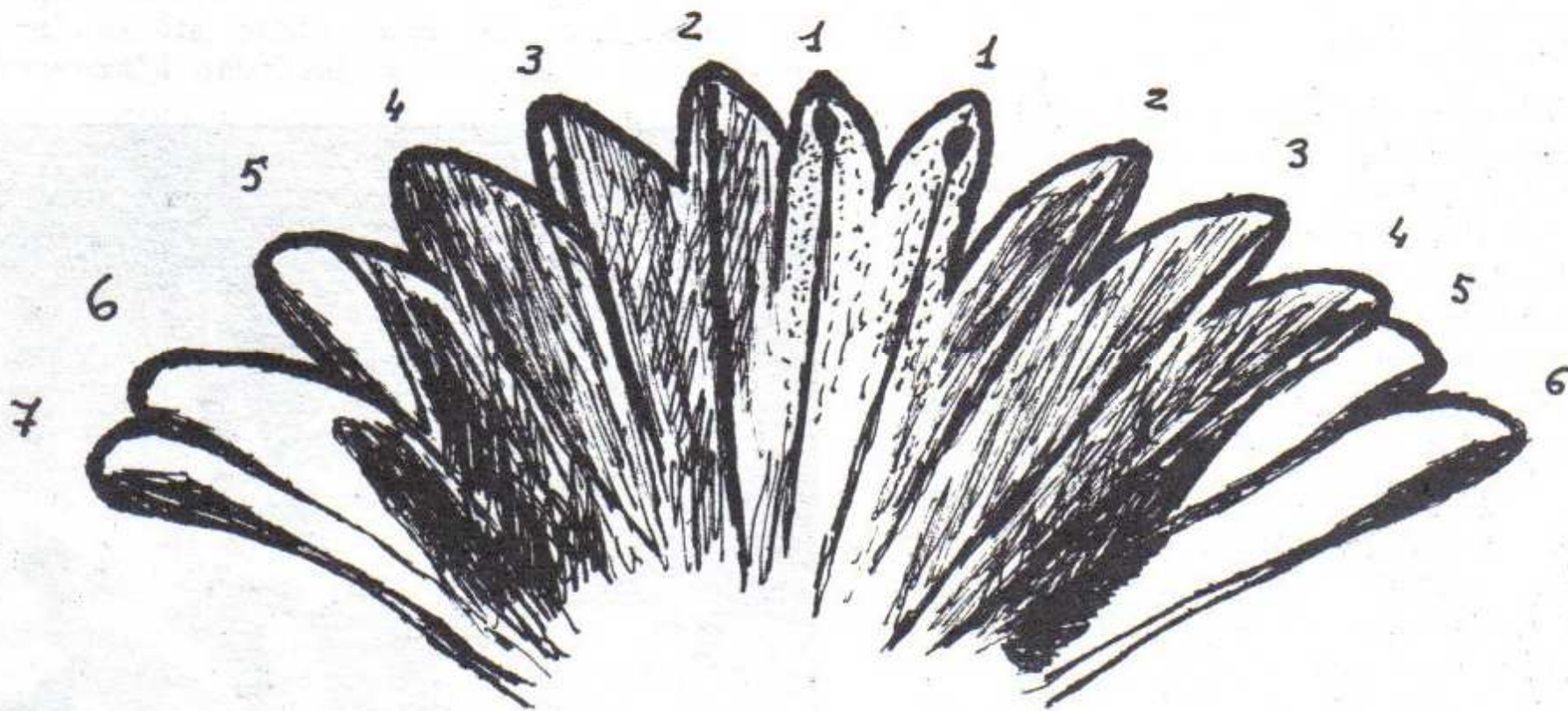
- En forma de cunya (amb les centrals més llargues)

Ex: Mallarenga cuallarga (*Aegithalos caudatus*)
(x) Cal tenir en compte que una cua quadrada estesa sembla tenir les centrals més llargues.

Cua del FC-567 que porta l'anella 2044783 anellat a Osona el 25-11-85

E (esquerra)

D (dreta)

La 5D es un entremig de la 5E i la 6E.